



LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagost)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50



DE DIJOUS Á DIJOUS

ELS ex-ministres fusionistas s'han reunit pera donar successor á n' en Sagasta. Y no han lograt res mes al últim que posar de relleu las sevas diferencias. Tants ex-ministres, tantas opi-

nions: cada opinió l'indici de una rivalitat irreducible. Resultat de la reunió: un concert d' orga de gats.

En vista de lo qual son molts els fusionistas que s'han decidit á desfilir: alguns, com en Leon y Castillo, embaixador perpétuo d' Espanya á Paris, se'n va ab els conservadors, lo qual ja no li vindrá de nou, desde 'l moment que ab ells continúa desempenyant el càrrech tal com l' havia desempenyat ab els fusionistas.

La situació conservadora s'aprofita d'aquest desgabell. Convertida en l'únic puntal de las institucions, ja no será tan fácil retirarlo. Y governará tranquilament, mentres no vinguin fets extraordinaris,

imprevistos, á cambiar de soca á arrel totas las cosas.

Que bé podria ser.

Els aconteixements del Marroch presentan mal aspecte pel Sultán. L'insurrecció creix, y las forsas de que Abdel-Asiz disposava, castigadas per la derrota, se li desbandan.

S'assegura que al veures perdut demanará l'intervenció estrangera.

S'arriba aquest cas, se veurá no 'l paper que farém, sino 'l que 'ns farán fer.

A Madrid, días enrera, quan la comitiva régia se

dirigia á Palacio de retorn de la Salve, un tal Collar qu'estava apostat en el carrer de Bailén, va enjegar un tiro enlayre, en el moment en que passava la carreteta del Duch de Sotomayor.

De moment se parlá de un atentat regi; pero prompte va saberse que aquella bala no anava dirigida á ningú en especial.

En Collar era un home que buscava un empleo; havia deixat uns papers á palacio, els reclamá varias vegadas, el feyan passar ab rahons sense tornals'hi, y va decidirse á tirar un tiro enlayre per veure si aixis ne feyan cas.

Lo que haurá lograt será un procés y probablement una declaració de boig.

Els aconteixements del Marroch



1. Un poble de la regió sublevada.—2. Caps de presoners moros, tallats després d'un combat.—3. Tipo d' árabe insurrecte.—4. Las tropas del Sultán, sortint de Fez.

A cambi del empleo que sollicitava, li donarán es-taje en un manicomi.

PEP BULLANGA



LO QUE SE 'N VA Y LO QUE VÉ



La mort de 'n Sagasta se 'n ha anat a ca'n Pistrans el partit fusionista.

Ell era qui sostenia aquell conjunt d'elements dedicats a l'exploració del poder; ell els armonisava, els aquietava, satisfeyia 'ls seus apetits, saciava las sevas concupiscències... i si no sempre afortunat y ab medis bastants pera tenirlos a tots contents, quan menos ho procurava, posant en practica la seva habilidad y la seva astucia, y aixís anava tirant.

Las instituciones s'entendian ab ell y á tungadas, sempre que las circunstancias ho requerian, li entregavan la clau del rebost y la gran cullera ab que 's reparteix la sopa bona.

Per aixó l'acatavan, posantse tots á las sevas ordres. La clau del rebost es un atribut del poder; es el ceptre de la soberania dels partits turnants, es l'insignia de la jefatura.

En Sagasta que havia sapigut guanyársela havia de conservar-la fins als últims días de la seva vida.

Era hostaler vitalici de la fusió.

Pero ha desaparegut del mon dels vius y tot se-guit ha comensat la brega, 'l desori y la trencadissa.

En Sagasta á la sepultura y 'ls seus successors á l'aranya estira cabells.

L'un á descansar en pau, y 'ls seus sobrevivents á esmicolar-se en una guerra desafortada, com els pa-rents mal avinguts en el moment de anarse á repar-tir las deixas de un difunt.

L'altre día varen reunir-se tots els qu' en la llarga existencia del jefe, havian sigut objecte de la seva predileccio; tots els que fentli costat havian ocupat lloch al cap de taula: els exministres de la fusió.

Sols en una cosa estigueren conformes: en sentir ó fer veure que sentian la mort del jefe, manifestant el seu propòsit d'erigirli una sepultura.

Si haguessin tingut la serenitat deguda haurian acordat fer-la ben ample, perque al costat de 'n Sa-gasta hi haguessin pogut cabre tots ells. Al cap-de-vall tant difunts son ells com l'altre.

Ben prompte ho demostraren qu' eran una colla de morts.

La sola proposició de designar la persona que ha-ria de conjuminar el programa, va ser ja la poma agre de la discordia. ¡Quins rezels, quinas desconfianças, quinas rancúnias!

Varen tenir que tancar portas y balcones, perque desde fora no se 'n interessin. Aquella reunió de conspicuos feta per orientarse, pera buscar un camí, sigué lo que 'ls castellans ne diuhen «el acabóse»

Pero després de tot ¿á qué donarse tanta pena? Se sol dir que las jefaturas no 's votan; s'imposan per ellas mateixas. Aixís encare que tots els ex-ministres estiguessin conformes en proclamarme una, quedarian els que no han sigut ministres per acatar-la ó desacatar-la segons els dictats de las sevas conveniencias. ¿Y qué s' hauria guanyat?

Podria designarla una Assemblée convocada al efecte ab representants de tots els organismes del partit designats desde abaxi; pero aixó que poden ferho las agrupacions que tenen idees, están imposibilitadas d'efectuarho las que 's mouhen exclussi-vament á impuls dels apetits.

El fusionisme, en plena descomposició, no té sor-tida.

Las únicas que procurará en tot cas ja 's veuhen desde ara; pero 's veu també que no portan en lloch com no sigui al vilipendi.

Partint de la base de que 'l fusionisme ha de con-tinuar sent lo que ha sigut fins ara, es á dir: una oposició de contracta al servey de las instituciones, en disposició de tornar en el poder, tant bon punt á l'altra colla se li acabin els turróns, s' ha dit:

—Será jefe del fusionisme aquell dels seus capi-tostos qu' en las elecciones próximas logri portar major número de diputats al Congrés.

Pero com siga que á Espanya 'ls diputats no 'ls fa 'l cos electoral, sino 'l ministre que dirigeix las elec-ciones, tenim que 'l fusionista que logri treure'n ma-jor número, será aquell que logri captarse del minis-teri conservador una protecció més resolta y decidi-da. Y en sa conseqüencia, no serán de cap manera 'ls fusionistas els que designin al seu jefe: serán en tot cas en Silvela y en Maura.

¿S' ha vist may res més vergonyós? ¿S' ha vist may un escándol més repugnant?

Altres n' hi ha, que passant per damunt de 'n Sil-vela y en Maura, apuntan més alt.

Aquests voldrían que la jefatura la designessin las mateixas instituciones. El cap-pare que de mans de las instituciones rebí la clau del rebost, en igual forma que la rebí en Sagasta, aquest será 'l jefe.

Si aquesta opinió cundís, es més que segur que al palau de la Plassa de Orient hi hauria empentas. Aixó, naturalment, sería de mal veure, y las pobras instituciones se veurían en un apuro pera fer la de-signació.

Comprehenho aixís en Moret ha emprés el camí del palau fent una dressera bastant estrofaloria. Mentres els seus rivals á Madrid se barallan, ell se 'n ha anat á Roma. A Roma por todo, com diuhen els castellans.

Y en efecte: per tot, inclús pera guanyarse la je-fatura, ab l'apoyo del Vaticá, del cardenal Rampo-lla, del mateix Papa, que venen exercint sobre la

sort d'Espanya una influencia decisiva. Si 'l Vati-ció á tot pasto: no están per innovacions de cap mena: son els més y es fácil que guanyin.

Y 'l pobre Sultán ja casi no sab per quin cantó girarse. Té un germá borni, y per por de que pogués pèndre-li la corona, va ferho tancar. Feya una pila d'anys que no li deixava veure la llum del sol... Pero veient que 'ls fanatichs estavan per ell va treure'l de la presó, donantli 'l mando de las sevas tropas.

Mes el borni fent 'l ullet, semblava qu' estés di-hent:—Ja veurás, descuyda't una mica y sabrás qui es el teu germá.

Y tant bon punt va adonarse'n el va desar nova-ment.

L'única cosa bona que ha fet el Sultán en mitj dels seus apuros, ha sigut castigar al general seu que va pèndre-li 'l última batalla.

Era un magnat de gran influencia; pero no va ha-verhi per ell contemplacions.

En aquest punt, el Sultán del Marroch sab fer lo que no saben alguns governs d'Europa, que omplan de distincions als generals que perden batallas y arruinan á la nació.

Alguns dels obrers que 's troban detinguts en la presó de Barcelona han publicat una comunicació manifestant que se 'ls té apilotats en el brut departament destinat als malalts de sarna, «segurament—afegeixen—pera que al sernos donada la llibertat ens quedi encare un recort y poguém empastifar á las nostras familias.»

Ab tal inhumanitat no deu tractarse ni als crimi-nals mes empedernits; menos encare als que 's tro-ban detinguts preventivament, ignorant encare molts d'ells la causa de la seva presó.

Y després hi haurá encare qui 's queixi de que fermentin certs odís socials!...

En Teodoro Baró fa com certs gossos vells. Veuhen un bastó y grinyolan, avants de que 'l bastó 'ls cay-gui sobre las costellas.

Aixís ell, en la perspectiva de que 'l govern arri-bés á deixar lliures las elecciones, veu el triunfo de la demagogia.

Segons en Baró es demagogia 'l poble, si 'l poble 's decideix á fer un dels seus drets.

P. K.



NA obra bona, com á obra de perdigots.

Se constituí á Barcelona la Junta de la Caritat, delegada del Ajuntament, que tenia per objecte principal, l'extinció de la mendicitat, organi-sant la manera de socorre als verdaders pobres, com se fa en todas las naciones civilizadas, sense tendencias politicas, ni religiosas.

En totas las naciones civilizadas, sense tendencias politicas, ni religiosas.

El perdigots volían monopolisar aquest servey benéfich, com pretenen monopolisarho tot á Barce-lona; pero no ho conseguiren. La Junta de la Caritat se formá ab elements diversos, figurantli, com es nat-ural, alguns republicans; pero allí deixavan de serho, pera convertirse sols en homes caritatius.

S' havian practicat grans y penosos treballs de organizació: s' havian trobat apoyos importantí-sims, y quan La Caritat anava á entrar en funcions activas, se li ha fet una guerra á mort, solapada, de mal género, per tirarho tot á rodar.

Dimissions de part de tots els membres coneguts per las sevas idees retrógradas han seguit á un ar-ticle asquerós de La Veu de la Catalunya, sembrant tota mena de malévolas insinuacions. S' ha treballat de sota má perque á La Caritat li siguessin negats els ausilis de algunas personas acandaladas. Un periódich ha tingut la franquesa de dir que la caritat ha-ria de ser exclusivament católica; y que 'ls cató-líchs no podían barrejar-se ab altres elements, encare que siguessen pera socorre al próxim.

Aquesta es la tendencia: el sectarisme mes des-carnat y repugnant.

Per res s' han tingut en compte las ideas transi-gents y nobles dels elements lliberals, que demana-van y admetían el concurs de tots: que havian reali-sat treballs importantíssims: que haurian lograt sa-nejar á Barcelona de la lepra de la mendicitat.

Després de tot, á qui han fet mal, ab la seva con-ducta desatentada no es als elements lliberals, que tindran l'honra d'haver treballat noble y dessinte-rassadament en bé del próxim: á qui 'l han fet es als pobres, als desvalguts y á la cultura de Barcelona.

Si bé 's considera la plaga de la mendicitat els convé que 's passeji pels carrers de la capital, per donar reals á las riquezas acumuladas per alguns amichs dels perdigots y dels ensotanats. No en vá aspiran á que Barcelona sembli una ciutat en plena edat mitja, y están á punt de conseguirho.

A Milán s' ha reunit un Congrés de lliure-pensa-dors, prenent acorts molt importants.

Entre 'ls quals s' hi conta 'l de reunir una Assam-blea á la que serán invitats tots els lliure-pensadors del mon. L' Assamblea universal se reunirá á Roma 'l próxim any de 1904.

A Roma, davant per davant del Vaticá, Podrá apareixer la sombra de Víctor Hugo, pera repetir la célebre frase de Notre Dame de París: «Aixó matará á alló.»

¡Y vaya si ho matará!

Jo no sé que será al cap-de-vall del Sultán del Marroch. Se 'm figura que las cosas no li pintan gay-re bé. Els seus súbdits el tenen per massa amich de la civilisació europea y se li tiran á sobre com uns

alarbs. Ells volen la brutalitat del fanatisme reli-gió á tot pasto: no están per innovacions de cap mena: son els més y es fácil que guanyin.

Y 'l pobre Sultán ja casi no sab per quin cantó girarse. Té un germá borni, y per por de que pogués pèndre-li la corona, va ferho tancar. Feya una pila d'anys que no li deixava veure la llum del sol... Pero veient que 'ls fanatichs estavan per ell va treure'l de la presó, donantli 'l mando de las sevas tropas.

Mes el borni fent 'l ullet, semblava qu' estés di-hent:—Ja veurás, descuyda't una mica y sabrás qui es el teu germá.

Y tant bon punt va adonarse'n el va desar nova-ment.

L'única cosa bona que ha fet el Sultán en mitj dels seus apuros, ha sigut castigar al general seu que va pèndre-li 'l última batalla.

Era un magnat de gran influencia; pero no va ha-verhi per ell contemplacions.

En aquest punt, el Sultán del Marroch sab fer lo que no saben alguns governs d'Europa, que omplan de distincions als generals que perden batallas y arruinan á la nació.

Alguns dels obrers que 's troban detinguts en la presó de Barcelona han publicat una comunicació manifestant que se 'ls té apilotats en el brut departament destinat als malalts de sarna, «segurament—afegeixen—pera que al sernos donada la llibertat ens quedi encare un recort y poguém empastifar á las nostras familias.»

Ab tal inhumanitat no deu tractarse ni als crimi-nals mes empedernits; menos encare als que 's tro-ban detinguts preventivament, ignorant encare molts d'ells la causa de la seva presó.

Y després hi haurá encare qui 's queixi de que fermentin certs odís socials!...

En Teodoro Baró fa com certs gossos vells. Veuhen un bastó y grinyolan, avants de que 'l bastó 'ls cay-gui sobre las costellas.

Aixís ell, en la perspectiva de que 'l govern arri-bés á deixar lliures las elecciones, veu el triunfo de la demagogia.

Segons en Baró es demagogia 'l poble, si 'l poble 's decideix á fer un dels seus drets.

Pero estigui tranquil 'l Avi Brusí: las elecciones no serán lliures, ni de nom ni de fet. Feyna tindrán en fer respectar la llibertat del vot y en evitar els tarugos, y ni aixís ho lograrán sempre.

No obstant, bó es que se sápigui 'l opinió del Avi Brusí: ab elecciones veritat, la victoria sería enterament del poble.

Té rahó en Salmerón.

El régimen actual está completament agotat.

Y 'ls republicans no tenim mes que una missió: la de tornar al país la confiança en sí mateix.

El día que 'l país tingui confiança en sí mateix, 'l establiment de la República es inevitable.

Días enrera va circular la noticia de que Mister Chamberlain, qu' está visitant el Transvaal, desolat per la guerra injusta que allí va promoure, havia sigut assassinat.

La noticia no era certa.

Y ab tot la bolsa vá pujar, com volguent dir: «El traïdor no es menester siendo la traïcion pasada.»

Un dato que copio de un periódich de Madrid.

A partir de la restauració del trono borbónic, la familia real ha cobrat la suma de 253.984.931 pesse-tas.

Sense contarli las tornas.

Y las tornas son lo que importa 'l sosteniment del quarto militar del rey, del cos de alabarders y de l' escolta real. Item més: 'l us de fruyt de las ricas possessions que constitueixen el real patrimoni.

Total: prop de un centenar més de milions.

Ara qui tingui temps y vulgui entretenir-se, ja te tela tallada pera treure càlculs.

Calculis quánta riquesa no podria haverse creat ab aquesta suma aplicada á la construcció de ca-mins, canals, repoblació de boscos y explotació de minas.

Y quin caudal de instrucció no s' hauria pogut donar al poble dedicantli á la creació d' escolars y al foment de la ensenyansa.

«O rey ó res» diu un antich adagi. Pero nosaltres tenim rey y no som res.



TARRASSA, 8 de janer

Cada día 's veuhen cosas novas. En una societat de carca-católichs, durant las festas de Nadal, se van posar els Pastorets, y com en las obras que allí 's representan no hi pot pendre part cap femella, resultá que hagué de desempenyar el paper de Verge un mascle ab una barba de dos pans de llarga. ¡Figuris quina Verge mes acaba-da! Y no vulgui saber quins tips de riure se va fer to-thom á costellas de la Verge barbuda!

REUS, 13 de janer

Dech advertirli qu' en la secció de Repíchs del últim número de LA CAMPANA van sufrir una equivocació, puig el Sr. Gobernador de la Provincia de Tarragona es D. Santos Ortega y Frías y no D. Nuño Blay, com allí 's deya. Sens dubte ho devían llegir en un diari de Barce-lona qu' equivocá, quan el seu nomenbrament, el nom, no del governador, sino del alcalde de Reus, D. Francis-co de P. Muñoz y Blay.

LLANSÀ, 12 de janer

La setmana passada anant 'l ensotanat á portar el combragar á un malalt, embestí com una fiera al lliure-pensador Joaquim Padrosa, qu' estava dintre de l' en-trada de casa seva, ab motiu de no haverse volgut treure la gorra. Al mateix temps li digné que sería portat als Tribunals. Qui deuria serhi portat son els corps que van á armar camorra als ciutadans, qu' en us dels seus drets se troban á casa seva, sense ficarse ab ningú.

LA CARICATURA AL EXTRANGER



—¿No us en deu vergonya de posarvos á robar per tan poca cosa?

(De Le Charivari, de París.)

SANT VICENS DE TORELLÓ, 12 de janer

El ruc-gros 'l altre día, desde 'l cubell místich, las va emprendre contra l' Ajuntament, afirmant qu' en molt poch temps havia comés tres pecats molt grossos. Dech advertirli que l' Ajuntament té majoria republicana.

Primer pecat: l' haver comprat uns solars pera cons-truirhi una plassa, á la qual va donarli 'l nom de Lliber-tat.—Segons el mossén, Llibertat vol dir que 's pot insultar y matar sense que ningú pugui dirhi res.

Segon pecat: l' haver fet desaparèixer un turronet mal construít que 'ls missés ne deyan padró, y en el qual s' hi aturavan todas las professions á murmurar un rato. Quan ho sapigué el guenyó, treya foch pels caixals.

Tercer pecat: l' haver vingut el Centre recreatiu de Borgonyá á representar en la Societat coral de aquest poble 'l drama de 'n Galdós, Electra, ab permís de l' au-toritat y á gust de la majoria del poble.

Tots aquests pecats y altres que aniran venint el te-nen desesperat, de manera que temo que al millor día 'ns agafi una feridura, si no 's espavila á buscar un altre es-table que li donguin millors garrofes.

TARRASSA, 13 de janer

Un vicari que té un nas com un apaga-llums, per lo qual de motiu li diuhen Nassari, es 'l encarregat d' en-senyar la doctrina cristiana als noys; pero en lloch de ferho 'ls maltracta de tal manera, que son molts els días que á bofetadas y cossas (com els matxos) ne treu un pa-rell al carrer, á l' un perque té un libre que á n' ell no li xoca; al altre perque va á l' escola del Ateneo. L' al-tre día va plantofejar á un noy de 15 anys perque va fer un badall, dihentli que dintre 'l temple de Deu no poden ferse indecencias. ¡No 'n fessin mes els que 's dedican á buscar el niu de la devocío á las Hicas de María!

RUDECOLS, 11 de janer

Se feya la festa de Reys, y adonantse 'l carboner que 'l majoral de la confraria dels fadrins no havia anat á adorar, aná á trobarlo, dihentli que adores el Niño. El majoral que no té res de llanut, arreplegá 'ls ciris que tenia escampats y tocá 'l dos. Els joves se posaren al seu costat, proposantse celebrar una reunió, á qual efecte so-llicitaren del arcaide accidental l' escola pública de noys, que 'ls sigué concedida. Pero 'l Xato 's va bellugar y 'l jove sigué enviat á buscar á la Casa de la Vila, trobant-se allí ab que presidía 'l home negre, y ab que 'l tintet d' arcaide li negava lo que li havia promés, es á dir, l' escola. En vista de lo qual els fadrins s' han donat de baixa, y l' home negre haurá de buscarse llana nova, si es que vol dormir tou.

RUBÍ, 13 de janer

La setmana próxima passada va ésser conduhit á la última morada el cadáver de D. Francisco Salvatella y Franch, antich assistent y home de confiança de nostre concitadé el «Palet de Rubí». Salvatella fou un valent en els seus días, tenintli molt que agrahir la causa repu-blicana.

L' enterró del cadáver fou purament civil, assistinthi numerosa y selecta concurrencia. Salvatella mereixia aixó y molt més. Rebi el Palet de Rubí y la familia del difunt el meu pésam més sentit.—Un obrer.

TARRAGONA, 12 de janer

Enl o convent de freres carmelitas de aquesta ciutat hi té 'l niu un xup molt lleig que no content en comerciar ab las ánimas ha establert una «Agencia de matrimonis». Els medis de que 's val es molt enginyós. Expedeix pa-saports als seus clients, els quals tenen entrada á todas las rectorias de la provincia, perque 'l auccollot negre els introduheixi á las casas ahont hi hagi alguna pubilla que la brilli, y una vegada feta la visita se efectua 'l matrimoni ab molta rapidés, perque 'l Deu del pare Kiko no permet que 'ls festejos durin gayre, tal volta té por de que 's descubreixin els seus embolics.

Mes valdria que posés magatzem de puntals ó fábrica de braguers per assegurar certs comercos qu' están á punt de caure, puig hi ha alguns comerciants que tro-bantse leri-lercideixen al medi del frare pera posar un puntal á la botiga.



ELS VENSUTS DE L' ÚLTIMA HUELGA

ELS obrers carreters de Barcelona, vensuts en l' últim esforç realitzat no tant al ob-jecte de millorar la seva sort material, com de tornar per la seva dignitat ofesa, han donat un manifest al públich, en el qual se posan en clar las causas que originaren el conflicte.

Son ben dignas de ser conegudas, y aném á re-produhir la seva relació, advertint que fins ara ningú s' ha atrevit á desmentir-la, y aixó que han passat ja alguns días desde que varen veure la llum pública per primera vegada.

Deixemlos la paraula: «No ya sólo por el pan y por el descanso, si que también por la justicia, luchan las clases trabaja-doras.

»Es verdad que por la conducta de un sólo hom-bre se ha producido el actual conflicto; pero eso, le-jos de redundar en descrédito de los individuos que han sido sus víctimas, constituye el más preciado timbre de gloria á que pudieran aspirar.

Un intermediario ultraja a un obrero tratando de seducir a su mujer. El ultrajado reclama, y en vez de reparación obtiene el despidio; cuatro compañeros suyos, que vuelven por su dignidad escarnecida, son echados a la calle también.

Ante tal proceder, los demás trabajadores de la casa, en número de 35, dando prueba de que tienen en más la dignidad del compañero que el bienestar propio, se niegan a seguir trabajando mientras no obtenga reparación el ultrajado.

En la estación del Norte se ordena a los peones de la carga y descarga que verifiquen el trabajo que aquellos 35 obreros, a la sazón huelguistas, debían hacer, y aquellos peones, en número de 170, haciendo suya la ofensa, niegan también a realizar aquel trabajo, con cuyo motivo se les despide. Despedidos que fueron hacen causa común con ellos los peones de la estación de Francia, por ser de la misma sociedad, y luego lo hacemos con éstos los carreteros. Tal es el proceso que la huelga actual ha seguido.

¿Es que hubiera sido más digna si en vez de obedecer a la protesta ante la resurrección del derecho de pernada, hubiera tenido por objeto el aumento de salario o la disminución de horas de trabajo? Los hombres que piensan alto y sienten hondo, por nosotros contestarán.

Admetet per verídica en todas las sevas parts una relació com la que acabem de transcriure, y per tal s'ha de admetre desde'l punt que no ha sigut contrària en lo més mínim, cal preguntar:

¿Es possible qu' en una ciutat com Barcelona passin escenas tan vergonyoses, com la de que un honrat treballador sigui despidit de la feyna, sols per no haver tolerat que un miserable intermediari sacies en la muller d' ell la seva luxuria? Vivim en plena Edat mitja o ha comensat ja'l sigle xx?

Perque un hom al veure certes coses, dupta de tot, fins de la cronologia.

Que'l treballador ultrajat trobés companys que fessin ab ell causa comú, no sols s'explica, sino que resulta molt honros. Com honros resulta així mateix que'l círcul de la solidaritat obrera s'anés aixamplant gradualment, fins a pendre las proporcions de una huelga general.

¿Es que algú pretén que'l obrer sigui, no sols materia explotable, sino que renuncihi a tota noció de dignitat humana, y de vergonya? ¿Es que's creu lícit exigirli no tan sols las suadas del seu front, sino l'honra de la seva esposa y de las sevas fillas?

¿Y ha de passar aixó, en una ciutat que blasona de civilisada, sense protesta de ningú, sense que ni tan sols la justicia's prengui la molestia de mediar en la qüestió?

¡Bonica está la justicia burgesa ab la seva inmovilitat! ¡Lluidas han quedat las autoritats que sense mirar els antecedents del conflicte, ni pararse a medir las conseqüencias, sobre tot las conseqüencias morales que'n podían resultar, han fet tot lo imaginari per ofegar la protesta de la dignitat obrera!

El manifest ho diu. Y ab quina amargura ho expresa:

Realizada la protesta, no tenemos ya por qué seguir luchando. De contar con medios, ciertamente que no habíamos de deponer nuestra actitud, mientras continuase en pie la injusticia; pero, faltos de los socorros que supone el sostenimiento de más de 5,000 huelguistas, y no teniendo, por otra parte, razón de ser la continuación de una huelga por un solo oficio, cuando se trata de una ofensa inferida a toda la clase trabajadora y aun a todo el cuerpo social de la ciudad, estimamos ser lo honrado aconsejar a nuestros compañeros que vuelvan al trabajo con la conciencia satisfecha de que si hoy se ha erguido airado un solo oficio ante la indiferencia de un agravio y la comisión de una injusticia, día vendrá en que conscientes de su dignidad, sabrán erguirse, no ya todos los trabajadores, si que también todos los hombres ante tamaños desafueros.

Si, en efecto: día vendrá que haurán de ventilarse todas estas iniquitats.

Y haurán de respondre de la seva culpa no tan sols els que las han comesas materialment, sino'ls que fent obra d'injusticia las han amparadas ab tots els medis que las lleys posan en las sevas mans para reprimirlas, y fins els que, fent obra d'egoisme, las han consentidas ab el seu silenci.

P. B.

PETITS COMENTARIS

ALS HOMES

La filosofia moral moderna proclama en sa conclusió el culte de la Vida. Son aquestes unas paraulas senzilles y profundas que, com cap més, entranyan un principi d'acció intensa y expansiva y no obstant, familiarisats com estem ab ellas, tenintlas sempre a flor de llabi com un somriure inconscient y encomandats, poca cosa ens diuen a lo que sembla; tot lo més veym en ellas una idealitat generosa, propia para sumergirnos voluptuosament en una devoció contemplativa.

Per la falta d'una educació integral, l'home no ha arribat a la clara comprensió de la vida; única-ment te d'aquesta una noció falsa, convencional a tot serho, treta d'una porció de reglas y principis egoístas que li donan la norma de conducta y'ls quals son externs, no consubstancials ab sa naturalesa fisiológica y psíquica. Y passa que vivint per las grans mentidas sociales que'ns rodejan, dominan l'egoisme y la insolidaritat en las relacions humanes, ens divorciem interiorment de nosaltres mateixos, se trenca l'harmonia qu' es la propia condició de vida, y exteriorment ens fem esclaus els uns dels altres. Y si un culte prestem durant la nostra existencia, es el del dolor, pero un culte inconscient, no l'heroicament seré d'en Nietzsche, el desgraciat filósofof alemany, de qui han dit, en una sugestiva paradoxa, que fruiha el dolor.

No obstant, conscient ó no, aquest culte es anti-vital y deu desapareixer d'entre'ls homes al sortir la nova aurora, ja que sols mirantho, com fan alguns, a través del pessimisme gris y depriment del seu esperit malalt, pot acceptarse com un fruyt natural de la evolució humana.

Se proclama que lo gran, lo noble, lo humá es el culte de la Vida. Pero convé que'ns fixem en la significació épica que pera l'home tenen aquestes paraulas, perque veym que la vida se manifesta en ell y per ell en sa direcció suprema ó sigui cap a la Veritat y al Be. Podriam dir, donchs, que's tracta del propi culte del home y de lo que ab ell noblement se relaciona. La Idea moral activa, idea-forsa com l'anomena en Fouillée, es la brillant afirmació de la voluntat; passar de la idea a l'acció es, com ja s'ha dit, viure y perfeccionar aquella idea. La vida no es sols sensació y pensament, y pera que sigui com desitjem integralment harmónica hi falta'l complement necessari de la voluntat. Devém procurar donchs—per valermé d'un simil—la filtració de la voluntat per las ideas y sentiments, els quals prolongantse per l'acció puguin arribar a manifestarse en obras realment vivas y generosas. Al cap y a la fi no's tracta més que d'una lley de mecánica cerebral.

Uns quants homes de geni, visionaris alguns d'ells, pero tots d'un gran sentit humá, especie d'evangelistas moderns, ens portan ab sas teorías una ratxa d'individualisme nou, fort y vigorós. El mateix Nietzsche ab el superhomo, Carlyle ab son héroe, Emerson ab els homes simbólics ó representatius, Ruskin, Ibsen y fins Spencer anuncian la realitat futura del individu superior. Podrán ser, es veritat, exageradas y de poca observació científica algunas d'aquellas teorías, pero importa notar una cosa, lo essencial pera nosaltres, y es el gran fondo vital comú a totes: independència, sinceritat, voluntat enérgica. Que sortintse del mon exterior portats de sa imaginació potenta, els més d'aquests pensadors arribin a divagar alguna volta, res hi fa, si tots arrenca del poderós instint de vitalitat.

Ab aquelles qualitats nobles y superiors qu'entranyan la mateixa llibertat humana, podrém practicar verdaderament el culte de la Vida. Lliures del baix egoisme y de la violencia que fan esclaus y tirants als homes, l'amor y la justicia naixerán ab tota sa blanca nueva de la bondat de nostras obras. El treball haurá triomfat fentnos estimar la Vida.

A. R. T.

PROFECÍA

¿Qué diuen? ¿Que a Barcelona tenim d'arcalde primer un home tot d'una pessa, actiu, decidit, enter? Sense por d'equivocarme, m'atreveixo a assegurar que un arcalde d'aquest género no durará.

Será tan trist com se vulgui, será vergonyós y tot; pero he fet la profecía, y no'n retiro ni un mot. Un arcalde que resulta, com el rey Wamba, nombrat si no propiament per forsa sense haverho treballat; un home que té per lema: el de al pa pa y al vi vi, y, acostumat al vell hábit de llevarse dematí, vol també que la gran máquina que li han donat a cuydar rodi ja a punta de día... ¡no pot durar!

Un arcalde que s'proposa que a la Casa del Comú no hi hagi momios, ni gangas, ni prebends per ningú; que vol que allí dins s'acabi l'inveterat enrenou en virtut del qual tants cobran y tan pocs guanyan el sou; que intenta introduhir estalvis y recullir lo que's pert, prescindint de la rutina y del vell patró establert, decidit a no aturarse mal veji que ha d'arrostrar las iras del caciquisme... ¡no pot durar!

Un arcalde que s'esmera en sé en tot breu y concis y'l que pot dir en cinch paraulas no acostuma a dirho en sis; que té horror a lo solemne, com home que creu y vol demostrar que per sé arcalde no hi ha per que fé'l farol; que una vegada té llestos els seus oficials quefers encare li queda un rato per treballar pels obrers; ja conjurant una huelga, ja procurant llibertat als que's troban a la sombra... ¡no pot durar!

Un arcalde que amenaça ab fer mutis al moment, si als seus intents de reforma algú hi posa impediment; que quan va a la Cort vuyt días ab qualsevulga missió, sab gratarse la butxaca y ell se paga l'excursió; que vol arreglar la Deuda quan al fer números veu que la pobreta Pubilla paga mes de lo que deu; que no abusa may del cotxe, ni li sab greu treballar, ni coneix lo que son festas... ¡no pot durar!

Un arcalde que té'l tacto de no fé enlayre castells, ni's preocupa si li diuen que trosseja'ls motillos vells; un home que se'n va al bulto, ben resolt a administrá sense embuts ni mitjas tintas, llis y ras, clá y catalá; un arcalde aixís, ¿quí ho dupta? si a Espanya hi hagués govern, a la Plassa de Sant Jaume hauria de fers'hi etern.

Mes com aquí sempre passa lo que no té de passá, ja veurán com ho endavino... ¡No durará!

C. GUMÀ

CONFERENCIA MACABRA



STÁ per mí, don Práxedes?

—¡Ja ho crech! Ara ray que no tinch cap feyna que'm dongui pressa, ni'm veig obligat a rebre a las comissions de Cádiz que venen a demanar protecció pel Arsenal, ni a las de Pontevedra qu' exigeixen una immediata solució al plet entaulat entre'ls jeitos y las traínas, ni a las de Murcia que volen que lo del pebre roig s'arregli sense perdre un moment. Digi, ¿qué se li ofereix?

—Molt poca cosa. ¿Sab els clericals?

—¡Prou! Els que'l públich considera tigres indomables, y que jo ab la meva trassa hi conseguit domesticar.

—¿En aquesta creencia ha mort?

—No es creencia: es seguretat absoluta. ¿A qué, si no a aixó, conduhián las mevas grans concessions en favor seu? ¿Per qué, si no per desarmarlos, els tractava ab tant mimo y defensava tan resoltament els interessos?

—Donchs sábiga, don Práxedes, que s'ha errat de mitj a mitj. Per aixó precisament venia a veure'l per contarli lo que ha passat després de la seva mort y de lo qual no'n deu tenir vosté la menor noticia.

—¿Qué ha passat?

—¿Qué s'imagina vosté? Desde ara m'atreveria a assegurar que's pensa que tot'l episcopat espanyol va venir al seu enterro.

—¿Y no va ser aixís?

—No senyor: el bisbe de Madrid,—ja ho veu, ¡el de Madrid!—va ser un dels que no's van dignar assistir.

—¿No'n sabia res.

—Ja m'ho figuro.

—De tots modos, tractantse d'un enterro's compren. La precipitació ab que aquests actes han d'organisarse, dona lloch, molts vegadas, a omisiones qu' en el fondo no portan gota de malicia. No vindria el tal bisbe al enterro; pero de segur que al ferse'ls funerals...

—Bofetada número dos. Al ferse'ls funerals, dels cinch ó sis bisbes ó arquebisbes que aquell dia hi havia a Madrid ¿sab vosté quin va cantar la missa?

—¿El de Sión?... ¿El de Toledo? ¿El de...?

—No va cantarla ningú! Com si vosté fos un oficial quart de la classe de quintos, van ferla cantar ¡per un capellá de Sant Francisco!

—Y el meu elogi fúnebre, el sermó ¿quí va pronunciarlo?

—¡El gall de la Passió! Sábiga, don Práxedes, que als seus funerals no va haverhi sermó, ni elogi fúnebre: quatre ceremonias cursis y rápidas, celebradas a pas de carga, y pari vosté de contar.

—¡Bé, molt bé! Aixó sí que no m'ho esperava.

—Ara qu'és mort, aprengui de viure.

—Pero ¡quí s'havia d'anar a pensar...

—¿Qui? Qualsevol que no fos vosté. Els clericals son aixís, y aixís han sigut y serán sempre. Per més concessions que'ls fassi, si no'ls las fá totes, es un murri, un réprobo, un condemnat. Dame ciento, niégame una, y como si no me hubieras dado ninguna.

—¿Tant que hi protegí als frares!

—Donchs ara'ls frares diuen de vosté tan mal com poden y aseguran ab la major formalitat que está cremant a las calderas de'n Pere Botero. Sense anar més lluny: el fiscal de la Rota, religiós personatge al qui vosté ha pagat el sou durant llarchs anys, escriu al Siglo Futuro y a la Semana Católica uns articles contra vosté, que n'hi ha per llogarhi cadiras.

—¿Quin pastel vaig fer!

—Y gros, don Práxedes, gros! Ab aquesta gent las consideracions y'ls miraments no serveixen de res. Pensar aplacar la seva voracitat ab tolerancias y privilegis parcials es demostrar no coneixe'ls. ¡Ho volen tot, tot... y encare una mica més!

—¿Jo que'm creya haverme fet acreedor a la seva gratitud etemal!

—Sí; ja li dirán de missas... cantadas per un capellanet de Sant Francisco. Pero si s'espavila crech qu'encare hi es a temps.

—¿Cóm?

—¿No vé per aquí en Montero Ríos?

—Algún cop.

—Donchs fassi una cosa: diguili que al trassar el nou programa del partit, que ara s'está rumiant, quan toqui'l punt de las relacions entre'l Iglesia y l'Estat hi posi una cláusula que digui: «El clero será'l dueny absolut de la nació.» Potser aixís el donararán a vosté y fins es possible que quan en Montero Ríos se mori, en lloch de ferli cantar'l ofici per un capellá, li fassin cantar... per dos. Y no cansando más, ab el seu permís...

FANTASTICH



ERTAS cosas venen sempre a parells.

A Vallvidrera's van descubrir algunas bombas mitj enterradas.

Y a Madrid un tal Collar vá disparar un tiro enlayre, en el moment en que passava'l duch de Sotomayor que formava part de la comitiva regia, al sortir aquesta de la Salve.

Ni, las bombas van fer mal a ningú, ni'l tiro tampoch.

Al contrari, haurán fet bé, considerant las recom-pensas que obtindrán els que han salvat a la socie-

tat de uns perills... ¿cóm diré jo?... tan pavo... pavo... pavorosos.

El tremolor de veu casi no'm deixava pronunciar aquesta última paraula.

Els carlins s'empenyan en fer casar a'n en Jaumet.

Vostés dirán:—¿Y ara, qué n'han de fer, si'l xicot no té ganas de casarse?

¡Qué se jo, mare de Deu! En cosas de carlins no m'hi fico. Y no m'hi fico perque solen ser una mica massa complicadas.

Lo únich que sé, que a un minyó li deya un seu amich molt íntim:—¡Cásat, noy, que tindrem donal!

A n' en Girón, al currutaco de la princesa de Sajonia, que vá fugir ab ella a Ginebra, li han aconsellat que se'nsepari, y s'ha deixat convéncer.

¿De quins medis s'haurán valgut pera conseguirho? Vágintho a saber.

Qui en tot aixó, al cap-de-vall, haurá de mostrarse més desconsolada, es la princesa. Pero aixís son els homes que presumen de Tenorios. Se diuhen Girón y a lo millor se converteixen en Girats.

Com las banderetas dels campanars.

Per arreglar al fracassat partit fusionista, l'ex-ministre Capdepon ha trobat una combinació escelent: la combinació de'n Montero Ríos y en Canalejas.

—L'un y l'altre's complementan—ha dit.—L'un es la vela y l'altre'l lastre de l'embarcació.

Está bé: tenim lastre y tenim vela.

Lo únich que falta es embarcació. En vida de'n Sagasta ja feya aygua per tot arreu. Mort D. Práxedes, s'ha fet bossins.

Un recort de l'epoca de'n Sagasta. Se celebravan eleccions de diputats a Corts, y la lluyta's presentava molt empenyada en un districte de la provincia de Girona, de la qual era gobernador en Pere Antón Torres.

Tenia ordres de guanyar a tota costa, y vá emplear tots els medis pera lograrho: coaccions, amennasas, tupinadas en gran allá hont vá poder ferlas. Aixís y tot perdia.

Vá comunicar la mala noticia a'n en Sagasta, dihentli:—No hi ha cap més poble per abocar al candidat ministerial.

Y en Sagasta li vá respondre:—Si no n'hi ha cap més, invéntil.

Tal dit tal fet: en Pere Antón Torres vá afegir els vots de un poble imaginari al escritini, lo qual valgué l'acta al candidat del govern.

Es inútil dir que ni en Sagasta, ni en Pere Antón Torres van ser encausats, ni condemnats a la pena a que's havian fet acreedores ab la seva mistificació.

Al contrari: aquesta treta indigna vá ser presa com una gracia.

Y gracias aixís son las que han fet la desgracia de la nació.

En Planas y Casals ha anat a Madrid a veure's ab en Silvela.

Y de passada a veure's també ab el rey.

Per conseguir la qual, li porta un tomo molt ben enquadrnat de las composicions premiadas en el certamen fet per la Juventut conservadora, ab motiu de las festas de la coronació.

Es a dir: romansos.

No's queixi si'l pagan ab la mateixa moneda: ab romansos també.

Se deya que'n Bustillo, que tantas vegadas ha representat el districte de Sabadell, se retirava definitivament de la política.

Pero, per lo vist, no ha resultat cert.

La noticia's fundava en que feya temps que no's havia deixat veure pel districte, y per aquest motiu tothom el donava per mort.

Pero a última hora sembla que'ls ha enviat alguns manifestos en forma de bitllets de banch, y ara son molts els que diuhen:—Encare's belluga, encare té forsa a las mans per obrir la cartera: que vaji enviant manifestos y'l votarém.

Comerciant al fi: avants feya pedidos de pessas; ara fá pedidos de vots, y paga ab tota l'exactitut.

¿Quí millor diputat que un comprador com ell, en un districte tan llaner?

En Maura compleix la seva paraula.

Va prometre que no destituhiria arcaldes, y, en efecte, no'n destituhéix.

Lo que fan els arcaldes es dimitir expontáneament.

Algú'ls parla a cau d'orella, y qué tal será lo que'ls diuhen, que tot seguit els hi cau la vara de las mans, com si agafessin rampa.

Aixó no es una destitució, no senyors. Aixó no es més que una confessió feta, segons el sistema jesuítich.

Els cafeters de Barcelona que a casa seva jugan el burro, joch autorisat per la lley, están molt cremats, per las diferencias que ha establert l'autoritat.

Perque mentres als uns els obliga a tancar molt dejorn, a altres els permet funcionar fins a altas horas de la nit.

Tot depén de que'l burro tingui l'estable en un barri céntrich ó en un barri dels arrabals... ó més clar, de que'l burro s'alimenti de garrafals ó no més de palla.

Está vist qu'en aquests temps de conservadors, la igualtat davant de la lley es una mentida: lo mateix pels homes que pels burros.

En vista de lo que passa al Marroch, tan aviat se diu que'ns aliarém ab Fransa, com que'ns aliarém ab Inglaterra.

Dias enrera se donava casi per feta l'aliança ab aquesta última, dihentse que arribat que sigui'l moment, anirá a Tànger una poderosa esquadra inglesa escoltant—aguantintse'l riure, no sigués cas que cayguessin—a un'altra esquadra espanyola.

¡Si s'haurá pensat que'ls que vajuin a Tànger, escoltat pels barcos inglesos siguin els mossos de la Esquadra!...

Un cantar vell, forrat de nou



En Planas es á Madrit,
també hi es en Monegal:

si á can Silvela se encuentran,
¡qué de cosas se dirán!

Tornemhi



—¡Aixecat, valent lleó, que vas á tornar á cubrirte de llorens!
—¡Pero, home, si encare tots els ossos me fan mal de l'última que vaig cubrirme'n!...

A l'aranya estira cabells



Discutint la qüestió de la jefatura.



El ratolí del Marroch
no gosa á sortir del cau.
¡Com que sab que 'l gat inglés
á fora l' está esperant!

Mort el Llorón, mort el Mónstruo,
mort el Tupé... Passém comptes.
¿Podrá 'l banch tenirse dret,
faltantli aquestas tres potas?

¿Diu que hi ha d' havé eleccions?
Donchs feu el cap viu, barruts:
aviseu al cementiri,
que 'ls morts estiguin á punt.

En Moret ha anat á Roma.
Si es per confessá 'ls pecats
que ha fet en sa llarga vida,
ja 'ls juro jo que va llarch.

L. WAT



A son marit, que 's trobava
tot rodejat de parents
y aquest mon, per breus moments
megament abandonava,
la Tresona aixís va dir:
—Coménsa't á prepará
y avisaré un capellá
perque t' ajudi á morir:—
Mes, fent un amarch somriure,
ell respongué:—No, Tresona;
fésme vení' una persona
que ab afany m' ajudi á viure.

Deya un padrí al seu fillol:
—¿Perqué no 't vas confessá?—
Y 'l noy, que no es gens mussol,
ab serietat contestá:
—L' últim día de Quaresma
jo ja hi anava, padrí;
pero ¡ay! ¡pobre de mí!
pe 'l camí vaig perdre l' esma.

Un republicá il·lustrat,
digníssim y conseqüent,
un día 's vejejé atacat,
per un crítich insensat,
d' un modo molt imprudent,
al saber qu' era germá
d' una noya que, ab temor
molt mal fundat de pecá,
la familia va olvidá
per sé esposa del Senyor.
Mes, ell, sens armar jarana
va exclamar:—¡Voto á neul!
¿Tinch la culpa, jo, pavana,
de que la meva germana
m' haja fet cunyat de Deu?

Un molt trempat olotí,
(que no té res de carl),
va dir á cert perdiguot
mal-parlat y carlinot:

—Com que, per més que 'ls sab greu
als carlins y als capellans,
tenim els republicans
un ciutadá que 's diu Deu,
podém dir clá y catalá
davant de l' opinió pública,
que fins Deu vol la República;
puig, Deu, es republicá.

FRANCISCO LLENAS



Á LO; INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—*Re-pre-sen-ta-ci-ó.*
- 2.ª TRENCA-CLOSCAS.—*El puñao de rosas.*
- 3.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Monastir.*
- 4.ª GEROGLÍFICH.—*Casa de dispesas.*

Han endavinat totes ó part de las solucions del núme-ro anterior els caballers: Joaquím Ferrer, Lluflin, Doc-tor Minyon, Artmet de Barcelona, Noy de las mostras, Ll. Carbó C., B. Ragón, Joseph Bruguera, J. Massó A. (Xiripa).



XARADA

Cada dos-sis que passa més s' arrela
en mí la convicció de que la vida
es una restellera de disgustos
per qui sens pretensions, sense malicias
de tersa omplert el cor busca entre imbécils
devots tan sols del *dos-quart invertida*
l' escalf de la amistat que llima apresas
y torna la total en simpatía.
Si ho logra, al cap de temps, quan menys hi pensa
sovint un nou *primera-dugas quinta*
li posa prop dels ulls la vritat nua
que l' ánima encongex y mortifica.

J. COSTA POMÉS

ANAGRAMA

En Pep te una criatura
que es bastant original;
tot just ara l' han calsada
y te el cos *Tot de Total*.

T. RUSCA

TRENCA-CLOSCAS

E. O. SUÑOL A.
PRADES

Ab aquestas llettras degudament combinadas formar el títol d' una sarsuela castellana en un acte.

J. FERRÉS GAIBALT

ROMBO

1.ª ratlla, horisontal y vertical: Consonant.—2.ª: Una colecció de flors.—3.ª: Los sabsters né posan.—4.ª: Un nom de dona.—5.ª: Una capital de provincia.—6.ª: Part de l' Oceanía.—7.ª: Treu aygua.—8.ª: Un animal.—9.ª: Una vocal.

J. MORET DE GRACIA

GEROGLÍFICH

I

TAPER

A

LOS MUXINS

QUIMET PUJOL

CORRESPONDENCIA



Caballers: Juan Catau, J. Romansos I., S. Estevanell, Ernesto de V., Lluflin, Joaquím Montserrat, Siul Aloreugif, Noy de las mostras, Anís de Cumí, Un de Blanes, G. Busquets, Ll. Carbó C., Juli Palau y Gimenez, J. Massó A. (Xiripa), Quelni A. y Pissarra: *Mal negoci*. Caballers: J. Bosch y Romaguera, A. Virgili, Quimet Pujol, F. Joanet, A. Ribas Ll. (D. U.) y Joan Bebé: *Arri poch ó molt*.

Caballer: Antolí B. Ribot: Tres sonets que son tres desgracias irremediables. Acompanyi'ns en el sentiment...—Jesús Recasens: M' agrada y faré tots els possibles pera que s' inserti.—R. Trens: Aixó no 'ns té cap profit. Va á la panera.—Ll. de Igualada: Al seu poble hi ha qui ho fa millor. ¿Sab al carrer del Clós? ¿Sf? Donchs allá mateix.—B. M. Poch (Reus): Sf, senyor Poch ó molt s' aprofitará.—Ernestamils: No es malet, no es malet.—Lo cantor Vallense: Veurém de complaure'l.—Andresito: Gracias per l' envió. Farém tría.—Ama: Rebut lo que 'ns remet. Entra en carterá: els versos, per xó, no 'ns acaban d' agradar.—J. Costa Pomés: Perfectament. Guardis del fret, que per allí á *Capelló n'* hi deu fer bastant.—Artur Fenen: Els versos no marxan y la prosa ¡es tan difícil entafurarla en un semanari de la extensió dels nostres! De tots modos, entra de reserva.—Cargulí: Els epigramas van bé.—Triqui Traque: No es *ensuciendo papel* que ho arribará á fer bé; es anant á llotja y aprenent forsa y tenint la entesa de no enviar encare res als periódichs.—E. Giralí T.: No farém res.—Enrich Bargaes: Per alló del general no s' enfadi que no serà res. Dels versos pot disposarne, lo que hi ha es que la copia que va enviar no li podém tornar. Els originals, per sí ó per nó, ens els quedem sempre.—Fidel Delfi: Gracias.—Carlos C. Catalá: Aixó que 'ns envia es contra 'l matrimoni... y aquí tots som casats...—Romancer d' Abdosrius: Si ve aquest cas, sí senyor.—Una verge: Es d' una pubertat de pá de pessich.—Benvingut Diví y Mas: Aixó s' ha de tornar á llegir; y si va bé... anirá.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.ª